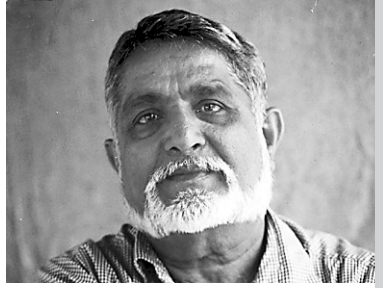

ಕಲಾಕೃತಿಯ ಧ್ವನಿಶಕ್ತಿ

■ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ವಿ

ಪ್ರಿಯ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ನಂಗಲಿ,
ನಿಮ್ಮ ಎರಡು ಪತ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ಲೇಖನಗಳು ಬಂದು ತಲುಪಿದುವು. ಅವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಓದಿ ನಿಮಗೆ ನನ್ನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವಷ್ಟು ಸಮಯ ಹಾಗೂ ವ್ಯವಧಾನ ನನಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಪತ್ರ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಈ ಪತ್ರ ನಿಮ್ಮ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಂಡ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಹ, ಚರ್ಚಾರ್ಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸಮಾಲೋಚಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಬುದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮಗ್ರಾಹಿ ಸಂವೇದನೆ ಕಂಡಿರುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಲೇಖನ ಕುರಿತು ನನ್ನ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳ ಅಗತ್ಯ ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೇರವಾಗಿ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬರೋಣ. ನನ್ನ ಹಲವಾರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ನೀವು ಚಾರಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಿರುವುದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಕೆ.ಪಿ.ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ವಿ
ಹ್ಯಾಂಡ್ ಪೋಸ್ಟ್
ಮೂಡಿಗೆರೆ
ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ 577 132

ಬಹುಶಃ ನಿಮ್ಮ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪ್ರಬಂಧದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಅವು ಬರಲೆಂದು ಹಾಗೆ ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದರೆ ಅದೇನೂ ದೊಡ್ಡ ಲೋಪವೆಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೂ ನೀವಾಗಲೀ, ಓದುಗ ರಾಗಲೀ ಅಂಥ ಪೂರ್ವಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಯಾಕೆ ಒಂದು ಕಲಾಕೃತಿಯೊಡನೆ ಸಂವಾದಿಸ ಹೋಗಬೇಕು? ನೀವು ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಜೀವನಾನುಭವಗಳನ್ನೇ ಗಮನಿಸಿ. ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಂಥ ವರ್ಗೀಕೃತ ಅನುಭವಗಳು ಯಾವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಚಾರಣ ಸಾಹಿತ್ಯ, ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸ್ತ್ರೀ ಸಾಹಿತ್ಯ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ವರ್ಗೀಕೃತ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದೇ ಹೊರತು ಇವ್ಯಾವೂ ಅನುಭವಗಳ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಮಾನವೀಯ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಇದಿರಾಗುತ್ತವೆಯೇ ಹೊರತು ಅವಕ್ಕೆ ಯಾವ

ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಾಕಾರಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ನೈಜವಾಗಿ ಇರುವುವು ಎರಡೇ ಪ್ರಕಾರಗಳು. ಒಂದು ಪದ್ಯ. ಇನ್ನೊಂದು ಗದ್ಯ. ಇದರೊಳಗೆ ನಾವು ಒಳಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದರೆ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಓದುಗರನ್ನು ಪೂರ್ವಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಈಗ ನೀವು 'ಪರಿಸರದ ಕಥೆ' ಅಥವಾ ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಚಿಕ್ಕೆ ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯುತ್ತ ಅವುಗಳ ಕಾಮರೂಪಿ ಸ್ವರೂಪದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿನ ಬರವಣಿಗೆ ತಂತ್ರ ಎಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸಿದರೆ ತಪ್ಪು. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಕೇವಲ ಸಂವೇದನೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಜೀವನಾನುಭವಗಳಿಗೆ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ. ಆಲೋಚಿಸಿ ಸಂಯೋಜಿಸಿದ ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕ ಪ್ರಯತ್ನವಲ್ಲ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ನಾನು ಇತರರು ನನ್ನನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬರಹಗಾರನೆಂದು ವಿವರಿಸುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಆಗಲ್ಲ ನನಗೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಇರಬೇಕಾದ್ದೇ ಹೀಗಲ್ಲವೆ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಕೋರೆದಾಡೆಗಳಿಂದ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದೆ ಎಂದು ನಂಬಿ ಬರೆಯುವವನು ಪೌರಾಣಿಕ ಅಥವಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಬರಹಗಾರನೆನ್ನಿಸಬಹುದೆನೋ! ಆದರೆ ವಿಶ್ವದ ಶೂನ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಭ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಹ ಭೂಮಿ ಎಂದು ನಂಬಿ ಬರೆಯುವವನನ್ನೂ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬರಹಗಾರನೆಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸುವುದು ಸರಿಯಾಗಲಾರದು.

ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲ ವರ್ಗೀಕರಣ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಳಿಂದ ಹೊರತಾದ ಸಮಕಾಲೀನ ವಿಮರ್ಶೆ ಇನ್ನೂ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಗ್ರಹಿಕೆಯಿಂದ ಹೊರತಾದ ವಿಮರ್ಶೆ ಕುವೆಂಪು ರವರ ತಪೋನಂದನ, ದ್ರೌಪದಿಯ ಶ್ರೀಮುಡಿ ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಅವು

ಕೊನೆಯ ಬರಹ

ಇದು ತೇಜಸ್ವಿ ಅವರ ಕೊನೆಯ ಬರಹ. ಪ್ರತಿ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ಗಂಭೀರ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಓದುಗನ ಬಗ್ಗೆ ಆಪಾರ ಗೌರವ ವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ತೇಜಸ್ವಿ ಅವರು ವಿಮರ್ಶೆ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರು ಮಹಾಕಾವ್ಯ ರಚನೆಗೆ ನಡೆಸಿದ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆಗಳಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಳಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿವೆ. ಈ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸಂಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನವನ್ನು ನಾವು ಸಮಕಾಲೀನ ವಿಮರ್ಶೆಗೂ ಅಳವಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಪ್ರಯೋಗ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಪರಿಚ್ಛಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀವು ಅನುಸರಿಸಿರುವ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ತುಂಬ ಪರಿಮಿತಿಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಕೃತಿಯನ್ನು ಓದಿದಾಗ ಆಗುವ ರಸಾನುಭವವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಸಹೃದಯನೊಡನೆ ಸಂವಾದಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ನಾವು ಹುಡುಕಬೇಕು.

ಈ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಎಂಬಂತೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಾಕೃತಿಗಳ ಅಥವಾ ಕಥೆಗಳ ಧ್ವನ್ಯಾರ್ಥಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಅನ್ವೇಷಿಸಲು

ಕೀರ್ತಿ

ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೀರ. ಈ ಬಗೆಯ ವಿಮರ್ಶೆ ನವ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಳವಳಿಯ ನಂತರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದದ್ದು. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ವಿಮರ್ಶೆ ಹೇಗೆ ಅವನತಿಯ ಹಾದಿ ಹಿಡಿಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನೂ ನೀವು ತಿಳಿದಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವುದಾದರೆ (ನಾವು ನೀವೆಲ್ಲ ಬಹುಶಃ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅರಿತಿರುವಂತೆ) ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಎರಡು ಅಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಸ್ಫುರಿಸುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ವಾಚ್ಯಾರ್ಥ. ಎಂದರೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ದಿನನಿತ್ಯ ಬಳಸುವುದರಿಂದ ತಕ್ಷಣ ಸ್ಫುರಿಸುವ ಸಾಕಷ್ಟು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅರ್ಥ. ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಗೂ ಒಂದು ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಭೂಗೋಲ ಇರುವುದರಿಂದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಜನ ನಾನಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ನಾನಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗುವ ಅನೇಕ ಸ್ಥರಗಳ ಅರ್ಥ, ಇದನ್ನೇ ನಾವು ಧ್ವನಿ ಅಥವಾ ಧ್ವನ್ಯರ್ಥ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ನವ್ಯಕಾವ್ಯ ಚಳವಳಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕವಿಗಳು, ಸಾಹಿತಿಗಳು ಸಂಕೇತ, ಪ್ರತೀಕ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಮೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಕೃತಿ ರಚನೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು,

ಎಂದರೆ ಇವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ನವೋದಯ ಕಾಲದ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ವಾಚ್ಯಾರ್ಥದ ಮಟ್ಟದ ಬಂಧ, ತರ್ಕಬದ್ಧತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಒಂದು ಕೃತಿಯ ವ್ಯಂಗ್ಯಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡಲೆಂದೇ ರೂಪುಗೊಂಡ ಈ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಓದಿದರೆ ಭಗ್ನಪ್ರತಿಮೆಗಳ ಸಮುಚ್ಚಯದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು.

ನವ್ಯ ಕಾವ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವು ವಾಚ್ಯದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಗ್ನ ಪ್ರತಿಮೆಗಳ ಸಮುಚ್ಚಯದಂತೆ ಕಂಡರೂ ಆ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಭಿದ್ರಗಳು ತಮ್ಮಿಂದ ತಾವೇ ದೇದೀಪ್ಯಮಾನವಾಗಿ ಮಿನುಗುವ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದುವೆಂಬುದನ್ನು ಅಡಿಗರ ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಮಿನುಗುವಿಕೆಯ ಅರ್ಥವಂತಿಕೆ ಆ ಪ್ರತಿಮೆಗಳಿಂದ ಹೊಮ್ಮುವ ಧ್ವನಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಬಂಧ ಧ್ವನಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಮೂಡಿದ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ನವ್ಯಕಾವ್ಯ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಟೀಕೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಕೃತಿಯ ಧ್ವನಿಶಕ್ತಿಗೆ ಬರಹಗಾರರು ಕೊಟ್ಟ ಅತಿ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಒಂದು. (ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿವೆ, ಆದರೆ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದು ಅಪ್ರಸ್ತುತ.)

ನವ್ಯಕಾವ್ಯದ ಅವನತಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಲೇಖಕರು ಕ್ರಮೇಣ ಈ ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆಯೇ ಕಾವ್ಯವೆಂದು ಬಗೆದರು. ಕಾವ್ಯದ ಸೋಂಕೇ ಇಲ್ಲದ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಪ್ರತಿಮೆ, ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಕ್ಯೂನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಆ ಕಾವ್ಯದ ಅಂತಸ್ತತ್ವವೆಲ್ಲಾ ಆ ಪದಸಮುಚ್ಚಯಗಳ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದೆ, ನವ್ಯಕಾವ್ಯ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಪರಿಣಿತಿ ಇದ್ದವರು ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ಅಸ್ವಾದಿಸಬಹುದು ಎಂದರು.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿಮಗೆ ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನೀವು ಕಲಾಕೃತಿಗಳ ಧ್ವನ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ಅತಿ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ

ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರೆಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸಿದ್ದರಿಂದ. ಒಂದು ಕಲಾಕೃತಿಯ ಧ್ವನಿಶಕ್ತಿ ಅದರ ವಾಚ್ಯಾರ್ಥದ ವಿಸ್ತರಣೆಯಾಗಿರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅದರ ಅರ್ಥವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನಾವು ಆರೋಪಿಸಿದ್ದಾಗಬಾರದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಾರನ ಕತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆಯ ನನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ತನ್ನ ಕತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲು ಮಾರನಿಗಿದ್ದ ನಿರಾಸಕ್ತ ಧೋರಣೆಯೇ ಒಬ್ಬ ಬರಹಗಾರ ನಿಗೂ ತನ್ನ ಕೃತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇರಬೇಕೆನ್ನುವ ನಿಮ್ಮ ನಿಲುವು ಸರಿ. ಆದರೆ ಅದು ಮಾರನನ್ನು ಕುರಿತ ನನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿನ ಧ್ವನ್ಯರ್ಥ ಎಂಬ ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಕೈ ಮುರಿದುಕೊಂಡ ಕಟೌಟುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಮಾಡಿರುವ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವೂ ನನಗೆ ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಕೃತಿಯನ್ನು ಹಿಂಜಿ ಹಿಂಜಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುವ ಪರೋಕ್ಷಾರ್ಥವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಆ ಗೋಜಲುಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಕಳೆದೇ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ! ಪದಗಳಿಗೆ, ಆ ಭಾಷೆಗೆ, ಗದ್ಯಕ್ಕೆ, ಕಥನಕ್ಕೆ ಅನುಷಂಗಿಕವಾಗೇ ಇರುವ ಧನ್ಯರ್ಥವನ್ನು ನಾವು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಕಥೆಗಾಗಲೀ ನಿಮ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆಗಾಗಲೀ ಹೊಸ ಆಯಾಮವೇನೂ ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮವಾಗುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಇದು ವಿಮರ್ಶಕನ ಚಾತುರ್ಯ, ಇವನು ಯಾವುದನ್ನು ಹೇಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಬಲ್ಲ ಚತುರ ಎಂದು ಓದುಗನಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಗುಮಾನಿ ಬಂದರೆ ಸಾಕು, ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾವು ಅವರ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ವಿಮರ್ಶಾ ಕ್ರಮ ತಪ್ಪೆ? ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಓದುಗನಿಗೆ ಒಂದು ಕೃತಿಯನ್ನು ಓದುತ್ತಾ

ಅವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಅಮೂರ್ತವಾಗಿ ಕೇವಲ ಸಂವೇದನೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅನ್ನಿಸಿದ್ದನ್ನು ವಿಮರ್ಶಕನೊಬ್ಬ ಉಕ್ತಿ ಗಮ್ಯ ಮಾಡಿದಾಗ ಓದುಗನಿಗೆ ಮೂಕನಿಗೆ ಮಾತು ಬಂದಷ್ಟು ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಈ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಇರುವ ಪರಿಮಿತಿಗಳು ತುಂಬ. ಈ ಅಪಾಯಕರ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕೆನ್ನುವ ಲಕ್ಷ್ಯಣರಚೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ವಿವೇಕ ಮತ್ತು ಔಚಿತ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆ ಹೊರತು ಯಾರೂ ಇದಕ್ಕೊಂದು ಸಿದ್ಧ ಸಮೀಕರಣ ನೀಡಲಾರರು. ನಿಮ್ಮ ಗುರುಗಳಾದ ಕೀರಂ ನಾಗರಾಜರ ಹಲವಾರು ಕವಿತೆಯ ಕುರಿತ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನೇ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕೆನ್ನುವ ಔಚಿತ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಚಕ್ರವ್ಯೂಹ ದೊಳಗೆ ಹೋಗುವುದೂ ಗೊತ್ತು, ಹೊರಬರುವುದೂ ಗೊತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಯಾಕೋ ಹೊರಬರುವುದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಾಗರಾಜರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟದ ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಅನುರಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೇಳುಗರಲ್ಲೂ ಹುಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂಬ ತವಕ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ತಮ್ಮ ಪರಿಮಿತಿಯ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ವಿಮರ್ಶನ ವಿಧಾನದ ಪರಿಮಿತಿಯ ಸ್ಪಷ್ಟ

— 140ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ

ನಿಸ್ಸ

ಕಲಾಕೃತಿಯ ಧ್ವನಿಶಕ್ತಿ

13ನೇ ಪುಟದಿಂದ

ಅರಿವಿನೊಂದಿಗೆ ಅವರು ಮುಂದಡಿ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಹಾಸ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ, ವಿನೋದ ಶೈಲಿ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ನಾನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಿರುವ ದಾರುಣ ದುರಂತವನ್ನು ಓದುಗರ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ನಿಲುಕದಂತೆ ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನನ್ನ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ನೀವೂ ಅನುಮೋದಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ಕುರಿತ ನಮ್ಮ ಈ ಧೋರಣೆ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಈಗ ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಓದುಗರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಈ ನಿಷ್ಕಾರಣ ಭಯದ ಹಿಂದೆ ನಾವು ಮಹಾಬುದ್ಧಿವಂತರೆಂಬ ಮೇಲರಿಮೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಇರುವುದನ್ನು ನೀವು ಗಮನಿಸಿರಬಹುದು. ಇದು ತಪ್ಪು. ಒಂದು ಕಲಾಕೃತಿಯ ಸೌಂದರ್ಯನುಭವಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬುದ್ಧಿವಂತರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಾದರೆ ಅದು ಆ ಕಲಾಕೃತಿಯ ಪರಿಮಿತಿಗಳೇ ಹೊರತು ಓದುಗನ ದಡ್ಡತನ ಅಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಲಾಕೃತಿ ಅದು ಅರ್ಥವಾಗುವ ಮೊದಲೇ ಓದುಗನಿಗೆ

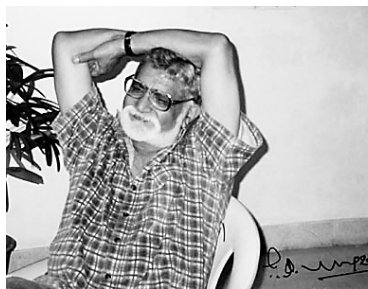
ಗ್ರಾಹ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಎಲಿಯಟ್ ಹೇಳಿಕೆ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸತ್ಯ. ಕಿರಗೂರಿನ ಗಯ್ಯಾಳಿಗಳು ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಿರಗೂರಿನ ಗಂಡಸರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲಾಕಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಜಾಗವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಯಾಕೆ ಹಾಕಿದೆವು? ಅವರು ಯಾಕೆ ಇಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಇನ್‌ಸೈಕ್ಟರ್ ಮಹಾಶಯನಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮರೆತುಹೋಗಿ, ಅವನು ಆ ಗಂಡಸರಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಂದೊಂದು ಕಪಾಳಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದು ಯಾರೋ ನೀವು? ಯಾಕಿಲ್ಲದೀರೋ? ಎಂದು ಘರ್ಜಿಸುತ್ತಾನೆ. ತಕ್ಷಣ ಕಥೆ ಒಂದು ಪಾತಳಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಪಾತಳಿಗೆ ಬದಲಾಗುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಯಾರೋ ನೀವು? ಎನ್ನುವ ಇನ್‌ಸೈಕ್ಟರ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಿರಗೂರಿನ ಮುಗ್ಧ ರೈತರಿಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಲಾರದೆ ಪಿಳಿಪಿಳಿ ಕಣ್ಣು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಪಾಳಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದು ಬಿಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಅವರ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿ ಅಪರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕಳಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ.

ಇಂಥ ಚಿತ್ರಣಗಳಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿಯಾದರೂ ಈ ಹಾಸ್ಯಮಯ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಹಿಂದಿರುವ ದಾರುಣತೆ ಓದುಗರಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಹೊಸ ಜೀವನಾನುಭವಗಳು ನಮ್ಮ ಅನುಭವ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾದಾಗ ಕೇವಲ ಅದರ ಮೊತ್ತ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಅನುಭವ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನೂ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ, ಎಂದರೆ ಇಡೀ ಅನುಭವ ವಿಶ್ವದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಹೊಸದಾಗಿ ಸಂಯೋಜನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅಥವಾ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಂಯೋಜನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಕಲಾಕೃತಿಗಳು ನಮ್ಮೊಂದಿಗೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದು ಇದೇ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ. ನಾವೇನೂ ಆಕಾಶದಿಂದ ಇಳಿದವರಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಂತೆಯೇ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬುಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಸಂವಹನಗಳ ಬುನಾದಿ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಓದುಗರು

ಕಾದಂಬರಿಯ ಘಟನಾವಳಿಗಳ ಹಿಂದಿನ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಗುಮಾನಿ ಪಡುವುದು ತಪ್ಪು.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕೃತಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಆ ಕೃತಿ ಎಷ್ಟು ಸುಲಭಗ್ರಾಹ್ಯ, ಎಷ್ಟು ಸುಂದರ, ಎಷ್ಟು ಚೈತನ್ಯಪೂರ್ಣ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಓದುಗರಿಗೆ ತೋರಿಸಿ, ಕೃತಿ ಓದುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಲವಲವಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿಸಬೇಕಲ್ಲವೆ? ವಿಶ್ಲೇಷಣ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂದು ಕಾದಂಬರಿ ಗೂಡಾರ್ಥಗಳ ಮೊಟ್ಟೆ ಎನ್ನುವಂತೆ ಬಿಂಬಿಸಿದರೆ ಸರಳ ನೇರ ನಿರೂಪಣೆಗಳು ಸಹ ಓದುಗರಿಗೆ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಒಗಟುಗಳಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ಹಳ್ಳ, ಅದರ ಅಂಕು ಡೊಂಕುಗಳಿಗೆ ಏರಿಳಿತಗಳಿಗೆ, ಬದಲಾಗುವ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಸುತ್ತಲಿನ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಏರುಪೇರುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮುನ್ನುಡಿಯಿಲ್ಲಾಗಲೀ, ಹಿನ್ನುಡಿಯಿಲ್ಲಾಗಲೀ, ಇತರರೊಡನೆ ಸಂವಾದಿಸುವಾಗ ಆಗಲೀ ಬೇಕೆಂದೇ ಚಕಾರ ಎತ್ತಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಸ್ವಯಂಪ್ರಭೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಇಲ್ಲಿನ ಘಟನಾವಳಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಗಟುಗಳಂತಾಗಿ ಓದುಗರು ಭೂತಗನ್ನಡಿ ಹಿಡಿದು ಅಲ್ಲಿನ ಸಂದು ಗೊಂದು ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹುಡುಕಲಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳ ಒಂದು ಪ್ರತಿಮೆಯಾಗದೆ ಕೇವಲ ಹರಿಯುವ ಹಳ್ಳವಾಗೇ ಉಳಿದರೂ ಕಾದಂಬರಿಯ ಸೌಂದರ್ಯನುಭವಕ್ಕೆ ಯಾವ ಧಕ್ಕೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚಿನ ನಮ್ಮ ಅತಿ ಸಂಕೀರ್ಣ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಅತಿ ಸರಳತೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು, ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಹೊಸ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಮಾಯಾಲೋಕ ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ನಡೆಸಿದ ಪ್ರಯೋಗ.

ನಿಮ್ಮ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪ್ರಬಂಧ ಓದುತ್ತಾ ಬಹುಶಃ ನೀವು ಅದರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪಕರನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ

ಬರೆದಿರಬಹುದು ಎಂದು ಊಹಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಮಾಯಾಲೋಕದ ಬಗ್ಗೆಯ ವಿಮರ್ಶೆಯೂ ಇದೇ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ನಿಮಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕಾಯ್ತು. ಯಾವುದೇ ವಿಮರ್ಶೆಯೂ ಓದುಗನನ್ನು ತಾನು ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತಿರುವ ಸೃಜನಶೀಲ ಕೃತಿಗೆ ಅಭಿಮುಖ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಂತೆಯೇ ಯಾವುದೇ ಸೃಜನಶೀಲ ಕೃತಿಯೂ ಓದುಗನನ್ನು ಹೊಸ ಉತ್ಸಾಹ ಲವಲವಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಜೀವನಾಭಿಮುಖ ಮಾಡಬೇಕು.

ನೀವು ಪೌರಾಣಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಕಥೆ ನಮ್ಮ ಜನಗಳಿಗೆ ಸುಲಭ ಸಂವಹನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತೇಜಸ್ವಿ ಸಮಕಾಲೀನ ವಾಸ್ತವವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವುದರಿಂದ ಅವು ಬಾಹುಬಲಿಯ ಮನಃ ಕಷಾಯದಂತೆ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ ಎಂದಿರಲಿ. ಹೇಗೆ? ಇದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗದಿರುವ ಹೇಳಿಕೆ. ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಜನಿವಾರ ನಿಮಗೆ ಬೆಟ್ಟದಷ್ಟು ಅರ್ಥ ಕಲ್ಪಿಸುವುದಾದರೆ ಕರ್ವಾಲೋದ ಹಾರುವ ಓತಿ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಆಳವಾದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇರುವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರತಿಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಅಡಿಗರ ಭೂತ ಅರ್ಥವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಗರುಡ ಪುರಾಣ ಓದಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹಾರುವ ಓತಿ ತನ್ನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆಯಾಮವನ್ನು ಅದೇ ಪುಸ್ತಕದ ಅದೇ

ನಿರೀಕ್ಷೆ

ಕೀರ್ತಿ

ಕಥೆಯಿಂದಲೇ ಸೃಜಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಪೌರಾಣಿಕ ಪ್ರತಿಮೆಗಳಿಗಿಂತ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಹೇಳಿರಿ. ನೀವು ಇಲ್ಲಿನ ಕಥನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲು ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಭರತ ಬಾಹುಬಲಿ ವೃತ್ತಾಂತ, ಸಮುದ್ರಮಥನ ವೃತ್ತಾಂತ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಆಶಯಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ತದ್ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಸಮಕಾಲೀನ ಘಟನಾವಳಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಬಲವಾಗಿರುತ್ತವೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಉಪಮಾನಗಳಿಂದ ಕೃತಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗುವುದರ ಬದಲು ಕೃತಿಯೇ ಉಪಮಾನಗಳನ್ನು ಬೆಳಗಿಸುತ್ತದೆ. ಉಪಮಾನ, ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಅಂತಿಕ ಸಾಮ್ಯವನ್ನು ನಂಬಿ ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಯ ಖಚಿತ ಕರಾರುವಾಕ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಆ ಉಪಮಾನಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅರಿವಿಲ್ಲದ ಓದುಗನಿಗೆ ಇತರ ಆಯಾಮಗಳು ತಲೆನೋವಾಗುತ್ತವೆ. ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪುರಾಣಗಳು ಜಾತಿಪದ್ಧತಿ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ, ಸ್ತ್ರೀ ಅಸಮಾನತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಳಗೊಂಡ ಗೊಬ್ಬರದ ಗುಂಡಿಗಳು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿ. ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸಲೇಬೇಕಾದ ತುರ್ತು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಳಸದಿರುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಇನ್ನೊಂದು ನೀವು ಮರೆತಿರುವ ಗಣನೀಯ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಮಾಯಾಲೋಕ ಕಾದಂಬರಿ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಅದ್ಭುತ ಸೆಕ್ಯೂಲರ್ ಪರಿಸರ. ಹಾಗೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ಬರುವ ವರೇನೂ ಜಾತಿಯನ್ನಾಗಲೀ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನಾಗಲೀ ನಿರಾಕರಿಸುವವರೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಮೀರಿ ಬದುಕುವ ಕಲೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಅನುಷಂಗಿಕವಾಗೇ

ಇರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಒಕ್ಕಲಿಗರು, ಬಿಲ್ಲವರು, ಹರಿಜನರು, ಸಾಬರು, ಸೆಟ್ಟರು, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರು ಇನ್ನು ಯಾರು ಯಾರೋ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರು ತಮ್ಮ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೆಯೂ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಬದುಕುತ್ತಾರೆ. ಜೂನಿಯರ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಒಬ್ಬನೇ ತನ್ನ ಭ್ರಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಜಾತೀಯತೆಯ ಮಾತಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅದೂ ಸಹ ಮಾಯಾಲೋಕದ ಸೆಕ್ಯೂಲರ್ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಖೋಟಾ ನೋಟಿನಂತೆ ಚಲಾವಣೆಗೆ ಬರದೆ ನಿಷ್ಪಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾದಂಬರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾ ಈ ಸೆಕ್ಯೂಲರ್ ಪರಿಸರ ಚಿತ್ರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವೂ ನನಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಇಲ್ಲಿ ಮೂಡಿರುವುದು ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಮಾತ್ರ. (ಭೈರಪ್ಪನವರಂಥ ವೈದಿಕವಾದಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಪದ್ಧತಿಯ ಕವಾಯತು

ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದು ಅವರ ಕಲ್ಪನೆಯ ಮೊದಲ ಸುಳ್ಳಾದರೆ, ಈ ವೈದಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಶೂದ್ರರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುವುದು ಎರಡನೇ ಸುಳ್ಳು. ಗುಜರಾತು ಹತ್ಯಾ ಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಮೇಲು ಜಾತಿಯವರು ಆದಿವಾಸಿಗಳನ್ನೂ ಶೂದ್ರರನ್ನೂ ಕೊಲೆಗಾರಿಕೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಂಥ ತಂತ್ರವನ್ನೇ ಭೈರಪ್ಪನವರೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪ್ರಚೋದನಾತ್ಮಕ ಕಾದಂಬರಿಯೊಂದನ್ನು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮೇಲುಜಾತಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಬಹುದೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಇವರು ಮರೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ.)

ನಾವು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದುದು ಜಾಗತೀಕರಣದ ಸವಾಲುಗಳಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಎಲ್ಲ ಪರಂಪರಾಗತ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಮೂಡಿರುವ ಅಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಕಳವಳಗಳು. ಜಾನ್ ಬಿಟ್ಟಯ್ಯ ಬಾಬುಗೆ ನೀರು ಕೊಡಿಸಿ ಮತಾಂತರ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಕತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಬರುವ ಊರಲ್ಲಿಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಕಳವಳ, ಜೂಜಾಟದ ರಂಗವಾಗಿರುವ ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಆವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಧರ್ಮಗಳ ಅಡ್ಡಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಜಗದ್ಗುರುಗಳಿಗೆ ಸವಾಲಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಹೆಲಿಕಾಪ್ರಿನಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುವ ಹೈಟೆಕ್ ಗುರುಗಳು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಜಾಗತೀಕರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಭಯೋತ್ಪಾದಕತೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿ. ಪರಸ್ಪರ ದ್ವೇಷ ಪ್ರಚೋದನೆಯ ಮೂಲಭೂತವಾದ, ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಅಂಥ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ಮೂಲಗಳೇನೂ ಮಾಯಾಲೋಕ ಕೃತಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ.

ನನ್ನ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಓದುವ ಸಂತೋಷಕ್ಕಾಗಿ ಓದುವವರನ್ನು ಕೇವಲ ಮಜಾವಾದಿಗಳೆಂದು

ನೀವು ಟೀಕಿಸಿದ್ದು ನನಗೆ ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಹಿತ್ಯದ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮನರಂಜನೆಯೂ ಒಂದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯಬಾರದು. ನಾನು ತಿಳಿದಂತೆ ಒಂದು ಕೃತಿಯನ್ನು ಅದರ ತಾತ್ವಿಕತೆಗಾಗಿ ಓದುವವರಿಗಿಂತಲೂ ಭಾಷೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಲು ಓದುವವರು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಕ್ರಿಯ ಹಿಂದೆ ಓದುವ ಚಪಲವೂ ಇರುತ್ತದಲ್ಲವೆ? ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕದ ಓದು ಕೊನೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಇದು ಮುಗಿದು ಹೋದರೆ ಏನಪ್ಪಾ ಮಾಡುವುದು! ಎಂದು ಚಿಂತಿಸಿಲ್ಲವೆ?.

ಇತಿ ನಿಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿ

R. S. Srinivasan